

օլմուշ, քէ իւզերինտէ տախի, մէզքիւր
մէմուրիյէթինին թաստիգինէ տայիր պիր
թագրմ քեաղըտար պուլունմուշ տուր:
Իքինճի միրալայ Հիւսէյին պէյ հազրէթ.
լէրինէ մէճիտիյէ նիշանը զեյնանընն իւ.
չիւնճը բիւթպէսինտէն, վէ մէզքիւր
միւտարէպէլէրտէ քէսպի նամ ու չէօհ.
րէթ իթմիշ օլան ասքէրլէրէ պէշինճի
րիւթպէլէրտէն պիրէր զըթասը իհասն
պուլունմուշ տուր: Պու միւնասէպէթ.
լէ սայիր զապըթանը ասքէրլէնին տախի
թէրֆիթ իրլէթպէլէրի հազրէթնտա, տէվ
լէթլու վալի բաշա հազրէթլէրի իւրա.
Ֆընտան Պապը-ալիյէ պիր զըթա իսթի.
տա իրսալ զըլմըշ տըր:

Իյք տէֆա վուգու պուլան մուհա.
րէպէլէրտէ, էշգընա թարաֆընտան զըրգ
քիչիտէն միւթմալիզ վէթիյաթ վէ խայ.
լիճէ տախի մէճրուհար պուլունմուշ
օլուպ, ասաքիթի Շահանէտէն իսէ, ետ.
լմըրգ պիր չէհիտ օլմուշ, վէ տէօրթ նէ.
Ֆէր ասքէր տախի խաֆիֆ սուրէթտէ
եալալանմըշ տըր: Իքինճի մուհարէպէ.
տէ զօրպար թարաֆընտան վէթիյաթ
լիքի եիւղ գատար վէ ասաքիթի Շահանէ.
տէն իսէ պիր չէհիտ վէ եէտի նէֆէր
տախի մէճրուհ վուգու պուլունմուշ տուր:

— Տէվլէթլու Ա.ի բաշա հազրէթլէ.
րինին փարիսէ ազիմէթ իթտիկի հէն.
կեամտա, միւշարիլէյհին եէրինէ Էօմէր
բաշա հազրէթլէրի թէքրարէն Կիրիտ
մուրախիսա կէօնտէրիլէճէքմիշ տէյի թէ.
վաթուրէն տիւնքի նիւսիւմիզտէ պիւ.
տիրտիլիմիզ հալմախի, Լա թիւրքի զա.
զէթասը թարաֆընտան եալանա չըգա.
րըմըշ տըր:

— Սուրէթի գալիյէտէ սէօյլէնտիկի
նէ կէրէ, Տայիրէյի Պէլէտիյէ, պիր եէ.
նի սօգազ աշմազ էֆքեար ու նիյէթին.
սէ տիր: մէզքիւր սօգազ, Պէյօղլու
տօղընու եօլունտան պէտիյէ, Ֆրանսըզ
վէ նէմյէ սէֆարէթխանէլէրի գուսպին.
տէն կէլէրէք, Թօրխանէյէ գատար թէմ.
տիտ օլունաճագմըշ, Մէզքիւր սօգազին
աշլմասը իչին, 15 պին ինկիլիզ իրասը
թախմին օլունան մէսարիֆ, Թօրխանէ
իտարէսի թարաֆընտան էօտէնիլէճէք
տիր տէյի սէօյլէնմէքտէ տիր: Լաքին
մէզքիւր տայիրէնին, եալմըրգ « իսլահ
թը ումուսիյէ », լաֆգը իչին պու մըգ.
տար պիր մէպաղը վէրէպիլէճէյի շիւբ
հէյի տիր:

— Կէլէնլէրտէ գըշ շիտտէթլէ հիւք
մինի իճրայէ պաշլաեղպ պիր գաշ գարըշ
գար եաղմըշ, վէ Թոււնա բէք վէ սըգ պու.
լար ինտիլէրէք, պիւթիւն պիւթիւն
տօնմագ տէրլէճէսինէ կէլիշ իքէն, հա.
վա պիրտէն պիրէ լաօսու չէվիտիկին
տէն, գարտար օրթատա գալմըշ, վէ Թու.
նա պու մէվիստէ միսի մէսպուգ օլմա
տըգ սուրէթլէ, աշըգ վէ սըճագ պիր

հալտէ պիր գաշ կիւն տէվամ իթմէքտէ
իքէն, կէլէն պաշլամ կիճէսի սըգը վէ
շիտտէթլի պիր բօյրաղ էսմէյէ պաշլա.
տըղընտան, վէ անը միւթէագիպ գար
տախի եաղարընտան, իւշ կիւն իւշ կի.
ճէ եաղան գար իւշ գարըշ գատար չըգա.
րագ, տէմիր եօլունտա եաղմըշ եէրլէ.
րին պիր գաշըն տօլտուրուպ, եօլու գա.
բաթմըշ, վէ Թոււնա նէհի տախի էվլէ.
քինտէն գիյատէ պուլար ինտիրմիշ, վէ
գարըշը իլէ տախի կիտիպ կէլմէք իու.
սուսու պիւթիւն պիւթիւն կիւճէլմիշ,
վէ պիր գաշ կիւնտէն պէրու հէր թա.
րաֆճա օլան մուխտալ.րաթ միւնգալի
օլմուշ տուր:

Ա. Զ. Գ. Ա. Թ. Ի. Ն.

Հէմլէ հրիլէրիմիզտէն պազը միւ.
թէպէր վէ էհիլ տիգգաթ գաթլար տիւն.
քի Պաշտօնական Մանուցուլարը, Էրմէ.
նիճէ օլտու գարըր ճիհէթլէ, լաեղըլայ
անթաեամտըգլարընտան, վէ չօգլարըն
տախի քէնտիլէր կիպի անթաեամտաճագ.
լարընը տէր խաթըր իթտիլէրինտէն,
ղազէթտըրըն վաղիֆէսի իգլիգատընճա
թիւրքճէյէ թէրճէյէ իտիլէրէք տէրճինի
տախի իլթիմաս իթմիշլէր օլմաղին, մէք
թուպլարընը տէրճինտէն սարֆը նազար
իլէ, թէքիլէրի իճրասընա միւսարաթ
իթմիշիզ տիր:

ԻԼԱՆԸ ՐԵՍՄԻ

« Մուվագգաթ մէճիյա, պուստան ալ.
թը ալ էվլէլ, փրկիլ նամ խասթախանէնին
միւտիրիյինի, քէնտի նէգարէթի թահթըն.
տա օլտուղու հալտէ փանոսեան էֆէնտիյէ
իհալէ իթմիշ օլուպ, վէ մէզքիւր խայրաթ.
խանէ ալէյիլտէ իսէ զազէթալարտա նիչէ
վէ նիչէ հալմախիտէ տէրճ իտիրմիշ օլմաղին
քէնտինճէ պիր պօրճ ատտ իտէրէք էհալիյէ
խապէր վէրլի քի, քէնտի թարաֆընտան
թէֆթիլէ կէօնտէրիլէն միւթէթիլէրին վէր.
տիլէրի մալիւմաթլար, քեամիլէն միւտի.
րին իտարէսինէ խայըրը սուրէթտէ պու.
լունմուշ տուր:

« Եէօյլէ քի, փանոսեան էֆէնտի, մէզ.
քիւր խայրաթխանէնին իտարէսին տէր իւ.
տէ իթտիկի կիւնտէն պէրու, իսլահ հալի
զըմնընտա ճան ու կէօնտէն չալըմըշ տըր,
վէ հազգանիլէթէ գարըն խէթա իյլէմիշ օլ.
մագսըղըն տիյէպիրիլիզ քի, մէրգու մահլէ.
լի մէզպուրուն հալիլի, տէյիլ պուստան ալ.
թը ալ էվլէլէր հալիլի, իլա նիչէ սէնլէր
տահա էվլէլէր հալիլի նիսպէթլէ իսլահ իյ.
լէմիշ տիր:

« Փանոսեան մէզքիւր իտարէյէ պաշլա.
տըղը կիւնտէն խասթախանէլէր ուսուլ ու
նիգամընա մուվագգա սուրէթտէ պիր խաս.
թախանէ թանգիմ իթմիշ օլտուգտան պաշլա
էվլէլէր մէքիլէպի տախի իլէրուտէ պիր իլի
նիգամ թահթընա ալմագ նիյէթիլէ, քեար.
կիր պիր մէքիլէպ ինչա իթտիրիլմիշ տիր,
վէ էօյլէ պիր փանոսեան քիւշատ իլլէմիշ

տիր քի, էվլէլէր մուվանէյէ ասլա պէն.
զէմէտիյի չէօյլէ տուրուն, իլէրուտէ մէն.
ֆաթթը տախի կէօրիլէճէք տիր, փանոս.
եան էֆէնտինին մէզքիւր խայրաթխանէ տէ.
րունինտէ իճրա իյլէտիկի իսլահաթլարտան
պիրիսի տախի մուվանէյի գալտրմասը
տըր, չիւնքի մէզքիւր մուվանէնին, քիլի.
սէլէրէ պիր եիւք օլմագտան պաշլա հիշ
պիր ֆալիտէսի եօգ իտի տէնիլէ ճայիլ տիր:

« Մէզքիւր քեարկիր մէքիլէպտէն պաշլ.
գա, օրաճա էհէմիլէթտէն օլան պազը
խուսուլարա թախիս իթմէք նիյէթիլլէ
նիչէ թամիրաթլար տախի իճրա իթտիրմիշ
տիր, Գէզալիք, կէրէք տախիլ իտարէ,
նէգարէթ վէ տիգգաթճատան պաշլա,
հաթթա լաղըմ կէլիլ հիսապլարըն վէ տէֆ.
թէրլէրին թութուլմասը պապընտա գուսու.
րա կէլմիշ օլան սայ վէ զայրէթի հէր թա.
րաֆտա կէօրիլմէքտէ տիր:

« Կէրլի մէզքիւր խայրաթխանէտէ տա.
հա չօգ էքսիլիլէր վար տըր, վէ պուսու.
րըն տէֆինէ չալըմագ ֆէրիլէտէն տիր,
լաքին պուսուլարըն պաշլըճա սէպէպի մէզ.
քիւր խայրաթխանէնին եաղարըն ույղու.
սուզլուղու տուր, հալ պու քի օլ էքսիլ.
լիլէրին տէֆի չարէսի հազգընտա, գաթէն
մէրգու իլէ սէօյլէլմիշ տիր:

« Մէզքիւր էքսիլիլէրին պաշլըճալա.
րընտան պիրիսի չու տուր քի, կէրլի փրկի.
չին իսլի պիր խասթախանէ տիր, լաքին
տէրունինտէ եալմըրգ խասթախանէ պու.
լունմաեղպ, թիմարխանէ, մէքիլէպ, սա.
նաթխանէ, պիշարէխանէ վէ զայրիլմա տա.
խի պուսուլմագտէ տիր, վէ պու տայիրէլէր
չիմաթի հալ պիր պիրինէ պիլիլէք վէ գա.
րընըգ հալտէ տիրլէր, հալ պու քի նիգամը
իգլիգատընճա պիրպիրինտէն այրըմալը
տըրլար, քէզալիք թիւմախանէ խասթախա.
նէնին պիր զըսըր տիմէք իքէն, կէրլի էսկի
հալիլէ նիսպէթլէ իսլահ իտիրմիշ տիր, հալ
պու քի օրասը տախի (թիմարխանէ) պիւ.
թիւն պիւթիւն խասթախանէ հէյէթիլլէ վաղ
իտիրմէյի տիր, վէ պուտա պաշլա տիրլիւ
օլմաեղպ, իլա տիլանէլէրին եէրլէրինին
տէլիլլէսիլլէ, եանի սանաթխանէնին իւ.
զէրլինտէ եէնի պիր տայիրէ եաղարընաղ
օրաեա նագլ իտիրմէլէրիլլէ օլապիրիլ, վէ
տահա պուսու պէնզէր սայիր իսլահաթլարտա
վար տըր քի, հէր չէյալէն գիեատէ ազէյէ
միւնթաճ չէյլէր տիրլէր, վէ մուվագգաթ
մէճիյա իսէ խասթախանէ միւտիրի իլէ, եա.
զընտա մէզքիւր խուսուլարա տախի էլ ա.
թըլմասը նիլէթիլլէ միւքեալէմէյէ կիրիլմէք.
տէ տիր:

« Վէլ հասըլ, էհալիլէն էմիլիլէթ վիրէրէք
սէօյլէյէպիրիլիզ քի, թարաֆը խայրախա.
նէլէրինտէն իտա օլունան իեանլէլ, ասլա
չուսու պուսու քիսէսիլլէ տօլմաեղպ, իւ.
լա քէնտի նիլէթի խայրիլլէրինէ խըսմէթ
իթմիշ տիր:

« Բաթթիլիլէն չիմտի խասթախանէ ի.
տարէսին պիր սէնէ իչին տահա փանոսեան
էֆէնտինին իւնտէսինէ իհալէ իտէրէք, թէ.
մէլի պիր նէգարէթ թահթընա ալմագ թէ.
ֆէքթիլիլլէ մէզպուլ տուր, վէ օլ պապտէ

գարար վերիւնէք օլան գանուէնամէ եա..
գընտա նէշր իտիւնէք տիր : »

23 ԵՐԵՎԱՆ 1868

Ի Պատրիարքարանն Հայոց : »

ի ֆիմիտարեն սեօյէյէ պիլիւրիզ քի
միւ ֆէթիմի ի ֆէնտարիւրին տիգզ Թ իթ
տիքէրի էքսիքիքէրի պիզ ասխի իլ ք կիւ
նիւնտէն կէօրմիւշ , չօգ տէֆա եազմըշ
վէ միւմքին մերթէպէ պազըլարըն էօ
նիւնիւ ալմըշ , վէ ֆիլվազը էսկի պինա
լարըն ուլլուհնտըլլուղու ճիհէթիլէ , օլ
տուղճա նիգամընա գոյմազ նիյէթիյէ
խալլիքէ փարալար սարֆիթ միշ իսէքտէ
ասաըլ քի տնլաշըլմագտա տըր , խաստէ
թէն պիր իքի տայիրէ տասա ինչա իթ
տիրիլմէտիքճէ , միւրաա օլուհնա իսլա
հաթըն քեամիլէն իճըասը միւմքին տէյի
տիր . լաքին , պու ճիւ մէ իլէ , էհա իթա
րաֆընտան հիմմէթ վէ մուավէնէթ էք
սիք օլմատըզը թագտիրտէ , պիր սէնէյէ
գատար քեամիֆէսինէ տախի մուվաֆ
ֆուգ օլմագ , պիզճէ բէք միւշ.քիլ տէյիլ
տիր :

Պու բաղար կիւնիւ քիիսէլրտէ օ
գունաւագ օյան Շրջաբերական տախի,
այնի պաւետէքի իրանը ըւսմի մաւրին,
տէ եազըմըջ օրտուզունտան, արթըք
անըն լէրճէ մէսինտէն սարկը նազար ի.
տէրիգ:

— Քիւրքձիւ պաշտօնար Ֆամիլեանը
Թարախթնտան տիւնքի կիւն փրկիչ պի
չարեկեանը իշին պիր զագէվի բիրնե՛
իհտա զըլնմիչ յըռուղունտան, իզհարը
Թէշէքքիւր իտէրից :

Էկէրչի պու կիւնէրտէ պազը խաշո
խահ զաթխար պիւրէր մըզտար օտուն վէ
քէօմլուր իհոասընա հիմմէթ իտէրլէր
խէ , յէզքիւր բիրինճ կիպի պիւխիք պիր
սէվապ իչլէմիչ զլաճաղարընոա շիբհէ
ծօգ տուր :

Սոյիք իւանելի ընն նէշիւնէ արշըդ
կէլէճէ Համիթի ապաշլամագ էմէլիկիտե,
յիդ:

— Սրբազան Պատրիարք Հայր Հազ
րէթէրինին տիւնքի կիւն Ծրանսա սէ.
Ֆրիք Հազրէթէրինէ պիր վեգիթա վէր.
Թիկի յէսմուխիյ օմնէ, առեր:

— . . . *Wohlthat* .

12 րոշմամբ 1868

Պէտքայո զհարէթ պուէ անալէրաէ Գայսէրի-
յէ Ս . Կարապետ վանքընտա պուլունան Սը-
վազ վիճակը փոխ առաջնորդու Արժ . Պետ-
րոս վարդապետ ճէնապլէրինն , մահը հային
11 ինտէ կէրմիր գարիյէ միզ Պարթեւեան մէք-
թէպինէ վէրմիշ օլտուկլարը պիր վիզիթայր
մախսուաէ աճիգանէմիզ իշին տէրէճէյի նի-
հայէտէ մէսէրրէթ պախշ օլմուշ տուր . չիւն-
քի մըւմայիւէյի ճէնապլէրինն , մէքթէպի-
միզին հէր տէրօխանէլէրինտէ պիրէր սաաթ
իմրարը վագըրթ պիրլէ , միւթէմատիէն տէօրթ
սաաթ հէր սընըֆ շակիրտանը մուայինէ վէ
իմթիհան իտէէքք , միւտէրրիսան վէ թալէ .

պէկեա՞նք, վէ Պարթեւեան չիրքէթիմիդ ի-
տարէսինի սըֆաթը ռուհանիյէսինէ եագըչան
միւէստիր նասահաթլարլա թէչվիզ գըլմասը,
վէ նիւայէթլնտէ ֆադրը չծնուզլարա թէվ-
զի օլմագ իւզրէ հիւմէթ իթտիքլէրի իթի երւզ
զուրուշ աթիյէ ըէյէլայն միւշաւատէ օլա-
րագ, քէնտուսինին հուպպու մրիյէ վէ իւ-
միյէ իւէ մէէլուֆ, վէ գալպի նագիքլէրինտէ
մէտէնիյէթէ տայիր միւսլարէք աուչղուլար
թաշըմագտա օլտուգլարընը պիղլէրէ աշի-
քեար իյէտի :

Այն նէ տէրեճէ սաատէթլէրէ մալիք պու-
լունուրուտու միլլէթիմիդ, էկէր քի հէր բու-
հանի մէանէստարանըդ միւմայիլէյն Արժ .
Պետրոս վարդապետ ճէնտպլէրի կիպի թէ-
գատտիւմաթը իլմիյէ ուզրունա ֆէտաքեսար ,
վէ միլլէթիմիդին թէնփիւրաիը էֆքեսարը իւն
սուզան օլալըտըլար , իմտի պիզլէր միւլէլիֆ
ճէնտպլէրի , միւշարիլէյն հագգընտա հիսս
իթտիկիմիդ թէչէքքիւրիւ ազիմին ալէնէն
իզհարը իւն , հագըգաթէն մութլու՛ւ ատտի-
տէրիդ օ ճէմաաթը քի , պէօյլէ պիր ուեա-
նըդ վէ իլմէրվէր բուհանէ չօպան խտարէի
մէմտուհէսինէ նայիլ օլմուշ տուրլար . . .
իչպու նաոֆէի ածիզանէմիզէ զագէթայը միւ-
թէպէրինիդ սիթուշարընտան ճիւզի պիր մա-
հէլ հիմմէթ իթմէնիզէ գալըրըզ հէրան նի-
յազկիր :

(*Phryganidia*)

Շուր պաշտօնքի մէքթու պտա պէտան
զը ընան մէտհէ շաեան հիքետյէ , սահիհ
օլտուղու հալաէ , ապ շէրէֆ տէյիլ տիլ
միւմայիլէյհ Պետրոս վարդապետէ ,
վէ մէմուլ օլունուրքի , սայիր մահէլ .
լերաէ առաջնողլուգ իթմէքտէ օլան
վարդապետէրտէ միւմայիլէյհին իթթի-
խազ ինմիշ օլտուղու մէտհէ շաեան թա-
րիգէ միլ թապէտթ խէրէք , քէնտի թահ-
թը թէսարրիլի ֆիլէրինտէ պուլունան ճէ-
մաաթլարըն թալիմ ու թէրպիյէտի հազ .
զընտա էլտէն կէլէն զայրէթի տիրիզ իթ-
մէեէրէք , հիշ տէյիլ խէ շէրէֆ գազան .
մազ էմէլինտէ պուլունմաեա սայ վէ իգ .
տամ իտէրլէր :

— Շուտ ամիստեքի պահօրն, բու-
սիա ճանիւղինտէն կէլէն Եօլճուլար մա-
րիֆէթի իլէ թարաֆըմը պահէօնտէրի-
լէրէք, վէ կէչէն սէնէ Տէր-սէառնէթտէ
գեբը. Սարգիս Եպիսկոպոս Զալալեան
թարաֆընտան նէչը օլունան պապը մէ-
պահիս վէ ըրիսալէյէ ճէվապ օլարադ,
նէչըի թալէպ օլունմուշ օլմաղլին պիթա-
րաֆլըգրա տէրձիննէ միւ պաշէրէթ գը-
լմնմըչ տոր:

ԳԱՂՏՆԻՔ ՄՐԲԱԶԱՆՆԵՐԻՑ

... խմբագիր .

Չեր հշարտախօսութիւնը օրագրական ասպարիզին մէջ , ձեր ուսումնասիրական եւ ուսնողը ի յոռահադիմութիւն Հայազգի մանկանց եւ մանաւանդ փրկչեան վարժարանին , ձեր ազգասիրական զոհողութիւնները յօգուտ վտանգեալ եւ թշուառ ազգայնոց եւ ձեր ջանքը ի բարուոքութիւն Ազգային վար-

չութեան, զորս ուրախութեամբ լսուի ենք եւ երբեմն կարգում ճակատանի լրագրաց մէջ . վստահութիւն է տալի Ռուսաստանի Հայ երիտասարդութեանը՝ ուղղել ձեզ յետագայ գրուածքը տպագրութեան համար Արդարեւ՝ եթէ մեր երկրի մէջ ազատուաւութիւն ինէր ստախոսութիւնը կարկել եւ զրպարտութեան մօրը զրպարտիչները երեսը քսել , մենք երբէք չէինք հաճիլ ձեր լրագրի թանկագին ժամերը գոհել մեր գրուածքին . բայց քանի որ , դժբախդաբար , մեծ ստախոսները եւ զրպարտիչները մեր երկրում ի՞նչ եւ թիկունք ունին իրենց համար մտանութիւնը եւ Վիպերիոյ ստոնամանիքը , քանի որ ճշմարտասիրաց մտածութիւնները անգամ հակողութեան տակ են , թող թէ գործողութիւնները եւ գրուածքները, ստիպուած ենք մենք փոխանակ տղամարդօրէն դէմ յանդիման վերք տալու եւ վերք աւնելու , ձեզ դիմել մեր պատիւը պաշտպանելու համար , զոր նորումս արատաւորել է մի աբիւնտ ձեռք , որոյ համար կարծես ի՞նչ մեն գործ ներելի դարձած է , թէ եւ լինի հայրասպանութիւն եւ եղբայրասպանութիւն

Ապահով կացիք, . . . խմբագիր, որ մեր գրուածքին մէջ ամհեալն խնամով յարգած ենք ստուգութիւնը, վասն զի սրբապղծութիւն կը համարինք անստոյգ իրողութիւն հաղորդել ձեր լրագրին, որ նուիրած է ձայնատուութեան, եւ մեղանչել ձեր արդարասիրութեան եւ պատուոյն դէմ, զոր մեր աչքի լուսէն աւելի կը սիրենք, վասն զի ձեր պատիւը մերն է, ինչպէս յուսով ենք, որ դուք եւս մեր պատիւը ձերը կը համարէք, եւ իբրեւ զ[խաւոր անդամ Հոյ երկոսասարգութեան, պատրաստ էք վնէժ-խնդիր լինել ձեր հեռաւոր զգարաց պատուոյ եւ անուան համար։ Ահա մեր գրուածքը,

ՋԱԼԱԼԵԱՆ ՍԱՐԳԻՍ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍԻ ՀՐԱԻ-
ԲԱԿՈՒԹԻՒՆԸ. — ՆՈՐԱ ԳՐԱԽՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱ-
ԿՈՒԹԻՒՆՔԸ ՊՈԼՈՅ ՄԷՋ. — ՆՈՐԱ
ՍՏԱԽՈՍՈՒԹԵԱՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԸ. — ՀԱ
ՄԱՌՕՏ ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆԻՔ ԷՋՄԻԱԾ-
ՆԻ ՈՒՍՈՒՄՆ ԼԿԱՆ ԵՒ ՎԱՆԱԿԱՆ
ԽՈՐՀՐԴՈՑ ՎՐԱՑ

Երբոր Պուրսայու առաջնորդ Գէորգ Արքեպիսկոպոս կաթողիկոս ընտրուեցաւ, Ռուսաստանի Հայ Ժողովուրդը զուշակեց իսկոյն, որ Զաւալեան Սարգիս եպիսկոպոսը հրաւիրակ պէտք է գնայ եւ իւր շողմարաբաւթեամբ ի դարձին տեղապահ ընտրուի։ Այժմադովսին եւ խորէն եպիսկոպոս պիտի ձեռնադրուին։ Ռուսիոյ մէջ ցրուած Հայոց կրթութեան խորհուրդը Էջմիածնի անձուկ պարսպապատին մէջ պիտի ամփոփուի եւ Ժողովուրդի մեծամեծ ակնկալութիւնները պատրելու համար վիթխարի համալսանք պիտի տարածուին։ Այս ամէնը կատարուեցան իրօք եւ սուսեւ թան ղգուշակածն՝ արապութեամբ։

Տաճկաստան հրաւիրակ զրկելու համար՝ Սինոդը որոշեց Վեհապետեան Գեորգեպոլսին, իսկ Բարսե Նիքոսյանը (փոխարքայի երկրորդականը) Զաւայեան Սարգիս Ապիսկոպոսին եւ Սինոդը ամենայն երկիւղածութեամբ հպատակեցաւ այս հրամանին:

որովհետեւ ինքն Տէրութեան ձեռագործն է եւ վճռում է որ կաւը, (ի՞նչ ձեւի եւ ի՞նչ կիրառութեան համար էլ որ աման պատրաստուի, թէ պատուոյ եւ թէ անարգութեան) իրաւունք չունի բրուտի դէմ բռնիքել:

Երբոր Սարգիս եպիսկոպոսը ուղեւորեցաւ դէպի Պօլիս, ինչպէս ասացինք, ժողովուրդը «տեղապահութիւն» գուշակեց, բայց առաւել քաջածանօթները նորա հոգուն եւ Ռուսական քաղաքականութեանը, ուրիշ պարագաներ եւս գուշակեցին: Նոքա գուշակեցին, որ Սարգիս Սրբազանը, իւր լեզուի ճարտարութեամբ եւ մանաւանդ լանջափակ նշաններով շատերի սիրտը պիտի յաղթակէ, միապետական ամիրայից ատելութիւնը պիտի յուզէ Սահմանադրասէրներին դէմ, քանի մի անձանց միտքը պիտի գրաւէ, Ռուսաց զեւպանի տեսակցութեանը եւ խոստմանցը արժանացնելով, եւ ամենէն աւելի պիտի ջանայ բանիւ եւ գրով Ռուսաստանի Հայ երիտասարդները արատաւորել եւ մարդկանց առջեւ իւր անձը արդարացընել, որ Աստուծոյ առջեւ երբեք արդարանալիք չունի: Այս գուշակութիւնները եւս լիովին եւ զխովին կատարուեցան, ինչպէս որ տեղեկացանք եւ կարդացինք իւր հրատարակութիւնները: Մէկ բան միայն գուշակութեան ներքակ կատարուած է, այսինքն, մինք կարծում էինք թէ Ս. Սարգիս իւր ոսկիների ուժով միայն պիտի ջանայ իւր անձը արդարացնել, սակայն նա յաջողել է Ռուսաց զեւպանի առատաձեռնութիւնը զըրաւել, ինչպէս պիտի վերջը տեսնենք: Անհնարին պիտի լինէր մեզ հաւատալ, որ Ս. Սարգիս, իւր ուսասիրութեան եւ ազգամատենութեան վրայ այսչափ խօսուելէն յետոյ, դարձեալ յարէր ուստութեան, եթէ սարգիսութեան վիճը զլորուած մէկ ողորմելի անձի նմակը ձեռքերնիս չհասնէր: Բայց այս էլ նախախնամութեան մի գաղտնիքն է, որ չփութում է ճարպիկներու միտքը եւ մինչդեռ նոքա կարծում են թէ սրբացնում են իւրեանց անձը, ընդհակառակն աւելի խայտառակում են եւ անպատվում:

Շարունակելի:

Ա. Զ. Դ.

Գերմանական վարժարանէ ելած երիտասարդ մը պատրաստ է ուսուցանել Հայերէն եւ Գերմաներէն, Մաթիմատիկա, Աշխարհագրութիւն եւ բնագիտութիւն, Տեսական երաժշտութիւն եւ տաբերք փիլիսոփայութեան: Այս անձինքս կըզբօնէք եւ զսոս Գերմանական նոր դըրութեան քիչ ժամանակի մէջ ու չափաւոր վարձքով հաղորդել յիշեալ կենցաղօգուտ գիտութիւնները՝ ամէն մէկուն իւր մտաւորական կարողութեան համեմատ:

Թէ դպրոցէ եւ թէ տներէ խնդրողը կըրնայ լրագրոյս սենեակէն տեղեկութիւն առնել:

Հէր քէսէ մալում տիւր քի, Նէմցէ լիսանը բուզ պէ բուզ իւրի կիթմէքտէ, վէ հէր

Թարգ ուլում վէ սանաթաթա տայիր քիթապլարա մայիք օլմուշ վէ օլմագաթ, վէ ուֆուզը քիթապլէթի էլսինէյի սայիրէյէ նիսպէթլէ, պիղայէթ տէրէճէտէ թէվսի զըլընմագաթ, վէ քէսպի շէօհրէթ պուլմագաթ տըր:

Տիմէք տիր քի հէր քէսէ եանի հէր մէսնէտ ու մէրթէպէտէ վէ խըրմէթտէ իսթիլտամ զըլընմագաթ օլան զաթլարա, լիսանը մէզքիւրուն թահսիլի վէ եա եալընըզ լիսանը մէզքիւրուն մալիք օլտուղու ուլում ու ֆիւնուլը միւֆիտէնին թէտրիսի միւհիմմ վէ էլզէմ սաեւլաճաղը պէտիհի տիր:

Մէսէլա, եէնի փիանօ չալմաեը էօյրէնմէյէ արղուքէյէ պուլունանլարա էվէլլա տեսական Նրաժշտութիւն թահսիլ իթմէքլիք չօգ սուհուլէթ վէրիր, հա քէզա իլմիթըպպա վէ նութգ իրատ իթմէյէ հալէսքեար պուլունանլարա իլմի հիքմէթ (քնագիտութիւն) վէ իլմի ֆըզ (իրաւագիտութիւն) էօյրէնմէքլիք չօգ էլզէմ տիր: Վէ քէզալիք թիւճճար մայէթիւնտէ պուլունանլարա մաթիմատիկա իւզէրինէ մալիւմաթ քէսպ իթմէք, վէ Նէմցէ լիսանը էօյրէնմէք ֆայիտէտէն խալի օլմագաթ:

Իշթէ պու պալատէքի իլանտա միւնտէրիճ պուլունան տէրսլէրի թէտրիս իտէն զաթըն, (նիճէ քի ուլղուն պիր ֆիեաթլէ վէ ազ վագըթ զարֆընտա էօյրէտիլէճէյի պէեան գըլընմըշ տըր) սուհուլէթլէ վէ ազ վագըթ զարֆընտա էօյրէթմէյէ միւզթէտիր օլտուղու պա թէճրէպէ կէօրիւմիւշ վէ անլալըմըշ տըր:

Իմտի կէրէք լըմէնի վէ Նէմցէ լիսանլարըն վէ կէրէք պէեան գըլընան իլմ ու ֆէնին, մէզքիւր իքի լիսանլէրին պիրի իլէ թահսիլինէ արղուքէյէ պուլունանլարա, պիլա թէրէտտիւտ հէր կիւնա սուհուլէթ վէրիլէճէկի պէեանտէն միւսթաղնի տիր:

ՀԱՎԱՏԻՍՈՒԹՅՈՒՆ ԹԵԼԵԿՐԱԳՐԱԿԻ

(Սթան-Հալա-Բար-Քէրան.)

Փետրվար 6 բնաշաբաթ.

ԵՍԶԱՄԸ ՈՒՄՈՒՄԻՏԵՑԵ.

Փարիս.

Ալըլուր 32 35

Գարանտի 32.65

Լօնտրա.

Ալըլուր 32-4 տէն 1-2

Գարանտի 32-3 " 3-4

Օսմանլը խթիգրաղը 1865 ին.

Ալըլուր 266.25

Գարանտի 270,

Ֆրանսըզ ֆօնտօսու 0/0 3 ֆայիլի.

Ալըլուր 68 65

Գարանտի 68.70

Իթալիա ֆօնտօսու.

Ալըլուր 43.80

Գարանտի 43.75

Ի Լ Ա Ն Ա Թ

Տայրէի սատիսէի պէլէտիյէ տախիլինտէ Թագսիմ ճիվարընտա քեային գըլլաի հիւմաեուն բիշկեանընտա վագը թարիգին գըլմաթալ իլէ թէսվիեէսինէ լուզում կէօրիւմիւշ օլմաղլէ սալ հալ չուպաթ բուլմիսինին եիկիրմի եէտինճի ճիւմա իրթէսի կիւնիւ պիլմիւնագաղա իալիպի էօնտէսինէ ինալէ օլունարագ եագտըրլաճաղընտան, իշ պու չօսէնին քէչիֆ տէֆթէրինի կէօրմէք իսթէյէնլէրին իտարէի մէզքիւրէ միւհէնտիստանէսինէ միւրաճաթ իլլէմէլէրի իլան օլունուր:

22 չուպաթ 1285

Բէիսի տայրէի

Սէրքեաթիպ տայրէի

սատիսէ

մէզքիւր

ԱԼԻ

8 • ԿՈՍՏԱՆԴ

ԷՃՁԱՅԻ ՄԻԻԹԵՆԵՎԻՅԵ ՄԱԽՁԵՆԻ ՎԵ ՏՈՒԲԳԵԱՆԸ

Միւսիւ Վիլնէնցօ Դաննի օն ալթը անէտէն պէրու Պէյ-օղլուտա էճագըլըզ սանաթը իլէ մէշղուլ օլուպ, վէ մահէյի մէզպուրտա Աղաճա-միսի ճառտէսինտէ վագը, վէ 67 նիւմէրօ իլէ միւրազգամ տիւքքեանընտա պուլունան էճալարըն խալըրը, թէմիգիլի, վէ իճրաթճա տիգգաթ վէ չարուղուղույլա քէսպի շէօհրէթ իթմիլիքէն մուսախէրէն իսթանպուլտա Հափտիյէ թիւրսլէսի իթթիսալինտէ 31 նիւմէրօլու պիր էճալի միւթէնէվիլլէ մաղաղա-սը տախի քիւչաթ իլլէմիշ իսթէ պու տէֆա մէզքիւր մաղաղասընը քէօրիւ պաշընտա ինթիպապ դարչըսընտա վէ 7-8 նիւմէրօլա միւրազգամ պուլունան մաղաղալարա նաղլ իլէ, պիր պիրինէ միւթթաթը պիր էճագըն տիւքքեանըն իլէ պիրտէ էճալի միւթէնէվիլլէ մախգէնի քիւչաթ իլլէ տիկիլինտէն, էվրօքանըն էն մէշղուր վէ էն միւթէպէր ֆապ-րիգալարընտան տիգգաթը թամաէ բօգրէ ճէպ իլլէմէքտէ օլտուղու էճալարըն դայէթ էն-վէն ֆիեաթլա ֆիւրուիլթ իտէճէկիլի ալլէնէն իլան իտէր:

Մէզքիւր տիւքքեանտա հէր կիւն միւթէպէր հէքիմէր հաղըր պուլունանագ, վէ սընէթի ումուլլէսէն հէր ճիւթլէ տիգգաթ ու իգտամ իլլէնէճէքլէր տիր:

Վէ Պէյ-օղլուտա վագը տիւքքեանտա իսթէ կիճէլէրի տախի հէր սաթաթ ատամ պուլունուպ, ինթիպաճաթը էհալլի իճրա իտէճէք, վէ իսթէնիլթիլի հալաէ մաքինա իլէ պուլ տախի եարաճաղ տիր:

Պուլունան աղաթմ Տէվրիշ սօչաղընտա իլլամէթ իտէն վէ կիւմիւշ սալու խասթախանէսինտէ տէվլէթ թարաթը տան կէօզէ մախսուս թապիպ նասպ օլունմուշ օլան տօգթօր Մաննհարտնամ մէզքիւր թապիպին պիր գաշ մահտան պէրու էվրօքալա կիթմիշ, վէ չու տրալըշ կիլիլիշ օլուպ, տէօրթե Եօ. աղպըտա թէրճիման սօչաղընտա Դօ. 12 իլէ միւրազգամ խանէտէ իգտամէթ պիրլէ երինէ քէլ էվլէլ սալը վէ ճիւմա կիւնլէրի ալթուրիպ սաթաթ տէքիգտէն սնա գա-տաթ մէճճանէն կէօզ իլլէթինէ պաղա-ճաղը, վէ սայիր կիւնլէրի տախի խանէի մէզքիւրտէ պուլունանագը իլթաթ իտէր:

ՍԱՀԻԳ ՂԱԶԷՌԱ

ԿՈՒԱՊԵՏ 8. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

ԼԵՂԱՆԹ ԶԵՐԱՆՑԸՆ ԹԱՊԱՆԵՍԵՐԵՅԻ
ԳԵՌԱՆԵԱ ՅՈՒՆԱ ԵՐԵՎԱՆ, ԵՐԵՎԱՆԻ ԿՈՄԻՏԵ
ԳԻՐԵՅԻԼԻ ԳԱՐԵՐԵԱՆ ԵԱՊԵՐՈ 467.